

САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК ЗАПОРУКА РОЗКРИТТЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ

Розвиток суспільства, зміна усталених зв'язків між країнами, прагнення до інтеграції з Європейським Союзом — призводять й до змін у підходах до освітнього процесу.

Нововведення сприяють підвищенню ролі самостійної освіти. Поступово зростає співвідношення самостійної та аудиторної роботи, а отже, повинні змінюватись і методи навчання і, власне, підхід до самостійної роботи.

Самостійна робота має сприяти розкриттю потенціалу студентів, зокрема творчого потенціалу. Самостійна робота може допомогти сформуванню особистості майбутнього фахівця з гнучким розумом, з швидкою адаптацією до нових умов (що постійно змінюються), з розвинутими потребами подальшого пізнання та самостійних дій. Навички самостійної праці підвищують ефективність майбутніх фахівців та попит на них на ринку праці.

Метою самостійної роботи є сприяння у формуванні самостійності в прийнятті рішень, у вмінні систематизувати, планувати, контролювати і регулювати свою діяльність без допомоги зі сторони. Самостійна робота покликана розкрити потенціал кожного студента, перш за все, для самого студента. Неабияку роль грає виконання самостійної роботи в малих групах, особливо творчих завдань, коли ефект затрачених зусиль помножується, і відкриваються можливості, які б майже ніколи не виявились (або на їх виявлення пішло б більше часу) при індивідуальній роботі. Звісно, групову роботу важче застосовувати при вивченні конкретних предметів, де потрібні чіткі знання.

Крім того, час, що відводиться на аудиторні заняття, не дає змогу повністю розкрити потенціал студентів, бо у всіх він різний, а отже, виконання завдань потребує різної кількості часу. Тому, тільки самостійно людина може обрати оптимальний час для виконання певної роботи. Успіх цієї роботи звісно залежить від наявності мотивації, інтересу до роботи, до самовдосконалення, а також певної бази знань, як підґрунтя для нових знань, вмінь, навичок.

Збільшення частки самостійної роботи вимагає від студентів активної, творчої позиції, схильності до самомотивування, самоорганізації та самоконтролю. Звісно, що для частини студентів —

це дуже складно. Простіше виконати ті завдання, які ставить викладач. Тому викладачу відводиться неабияка роль. Він повинен не тільки організувати самостійну роботу студентів, але й по можливості мотивувати, заохочувати їх до такої роботи. Це можна робити з допомогою творчих завдань, які дозволяють знаходити нетрадиційні рішення, які не лежать на поверхні. Викладач повинен сприяти набуттю навичок самоорганізації, самоконтролю, формуванню почуття відповідальності тощо.

Підтримка постійного зворотного зв'язку зі студентами в процесі здійснення самостійної роботи є фактором не тільки контролю виконання робіт, але й підвищення ефективності навчального процесу.

Отже, в умовах докорінної перебудови навчального процесу у вищих навчальних закладах велику роль у формуванні майбутніх фахівців відіграє самостійна робота студентів, яка дозволяє виховати всебічно розвинуту особистість з мотивацією до самовдосконалення.

Л. М. Приходько, асистент кафедри економіки підприємств

МОТИВАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН

Самостійна робота студентів у процесі вивчення дисципліни — це сфера прояву самостійності, ініціативності, відповідальності, як рушійних факторів реалізації потенціалу особистості за умови, що студент усвідомлює залежність якості професійної підготовки від власних зусиль. Перевагою даного виду навчальної роботи є можливість приділення особливої уваги тому факту, що студенти навчаються з різною інтенсивністю, відрізняються за характером та плінністю розумових процесів, творчими здібностями. З цієї точки зору, саме самостійна робота дозволяє обрати оптимальний ритм і графік навчання, сформувати власний стиль засвоєння матеріалу, розкрити інтелектуально-творчий потенціал особистості в процесі самоосвіти і саморозвитку. Сформованість мотиваційної сфери, мотиваційного механізму є необхідною передумовою успішності навчання та реалізації внутрішніх можливостей.

Інтелектуально-творчий потенціал можна представити як органічне поєднання знань і навичок, здібностей та схильностей, з